

Наименование на учебния курс: **Антропология**

Преподавател: **доц. д-р Силвия Младенова**

АНОТАЦИЯ:

Антропологичните познания са необходим фундамент за съвременните специалисти във всяка сфера на човешката дейност – биология, медицина, археология, екология, педагогика и др. В учебния курс по Антропология са застъпени всички основни и актуални раздели на съвременната физическа антропология- Антропогенеза, Расология и Морфология..

В раздел Антропогенеза се разглежда въпроса за произхода и мястото на човека в природата и неговата уникалност, за еволюцията на антропологичните типове във времето и пространството. Дискутират се съвременните представи за антропогенезата, разглеждат се най-новите находки на хоминиди и хоминини, както и някои спорни въпроси на антропогенезата.

В раздел Расология се разглеждат въпросите за генезиса на човешките раси и етнически общности, както и различните расови и подрасови типове с техните специфични расови признаци.

В раздел Морфология са застъпени основните закономерности и механизми на индивидуалното развитие на човека, основните показатели за физическо развитие, соматометричните и кефалометрични размери, въз основа на които се прави оценка на физическото развитие на човека във времето и пространството. Разглежда се въпроса за биологичната и календарна възраст на индивида, темповете му на развитие, пропорционалността на тялото и други. Засегнат е въпроса за половото и зъбно развитие, както и мощните секуларни тенденции, влияещи на морфологията на човека в различните етапи на неговата онтогенеза. Акцентира се на различни фактори, свързани с вариабилността на различни морфометрични показатели на тялото и тяхната роля за адаптационните възможности на човешкия организъм. Разглеждат се морфофункционалните, психологични, медицински, генетични и екологични аспекти на конституцията на човека, както и соматотипологичните му особености. Изучават се основни показатели и компоненти на телесния състав и методите за тяхната оценка, както и приложението им в медицината, спорта, храненето и диететиката. В курса също така се изучават основите на дерматоглификата - индивидуалните и уникални пръстови и дланни изображения на индивида, класическите и съвременните методи за разчитането им, както и тяхното приложение в практиката.

Получените знания повишават фундаменталната и общобиологичната култура на студентите, като същевременно им дават специфични знания и умения, които са предпоставка за бъдещата им реализация в различни области, свързани с оценка и опазване здравето на човека- медицината, спорта, храненето и диететиката, както и в области, свързани с човешката биометрия и идентификация на индивида, в криминалистиката, и други.

БИБЛИОГРАФИЯ:

Йорданов, Й. 2017. *Антропология: наръчник за медици, стоматолози и биолози* . Второ преработено и допълнено издание. –Учебник. София, Изд.“ Класика и стил“, с.303.

Николова, М. 2015. *Антропология - еволюция на човека.- Учебник.* Унив. изд. "Паисий Хилендарски", с.80.

Йорданов, Й., 2007. *Антропология за всеки: Академични лекции.* София, Акад. изд. Проф. Марин Дринов, с.124.

Йорданов, Й., 2008. *Антропология на древните българи - масовият кръгов гроб при Девня* София, Изд. „Тангра ТанНакРа ИК“: Образование и наука ЕАД, с.224.

Йорданов, Й и кол., 2006. *Антропология на населението на България в края на ХХ век.* Академично изд.“ Проф.Марин Дринов”, София, с.

Харитонов, М., Ожигова, А., Година , Е. 2004. *Антропология. Учебник для вузов.* В: Владос, 272 с. [<https://arheologija.ru/haritonov-ozhigova-godina-antropologiya/>]

Николова, М., 1999. *Методично пособие по антропология* – Пловдив, „Амарант Медия” ООД.

Йорданов, Й., 1997. *Наръчник по антропология* – София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски”.

Никитюк, Б., Чтецов, В., Миклашенская, Н. и кол., 1983. *Морфология человека.* Учебное пособие. /Под.ред. Никитюк, Б. и Чтецов, В. /, Изд. МГУ, Москва, с. 319.

Тегако, Л. И., Саливон, И.И., 1989. *Основы современной антропологии* – Минск, Изд. Университетское”.

Мартиросов, Е., Николаев, Д., Руднев, С., 2006. Технологии и методы определения состава тела человека. Москва, „Наука”, с. 245.

Николаев, Д., Смирнов, А., Бобринская, И., Руднев, С. 2009. Биоимпедансный анализ состава тела человека. Москва, Наука, с. 392.

Behnke, A.R. Anthropometric Evaluation of Body Composition trough Life. Ann.N.Y.Acad. Sci, 1963, 110, 450-464.

Carter, J., Heath, B. Somatotyping-Development and Applications, Cambridge University Press, 1990, p. 503.

Martin R., Saller, K.,1957. Lehrbuch der Anthropologie, Stuttgart: Custav Fisher Verlag, 1,661.

Willet, W., 1998. Nutritional Epidemiology. 2nd Edition. Oxford University Press. New York Oxford, p. 50-73.

<https://www.youtube.com/watch?v=FNx0rPdivBE>

<https://www.youtube.com/watch?v=WNDRYYoPSbE>